

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра кримінального права, кримінального процесу
та криміналістики**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО
ПРАВА ТА КРИМІНАЛІСТИКИ**

**Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 081 «Право»**

**Одеса
2022**

УДК 343.2/.7:343.98(076)
А437

Рецензенти:

Дришлюк Ігор Анатолійович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики.

Степанова Тетяна Валеріївна, доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри конституційного права та правосуддя.

Рекомендовано до друку Вченою Радою економіко-правового факультету,
(Протокол № 2 від 5 вересня 2022 р.)

А437 Актуальні проблеми кримінального процесуального права та криміналістики: методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» [електронний ресурс] / О. М. Миколенко, О. В. Нарожна. Одеса, 2022. 37 с.

У методичних вказівках наведено основні положення до вивчення дисципліни «Актуальні проблеми кримінального процесуального права та криміналістики» для здобувачів третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти освітньо-наукової програми «Право» спеціальності 081 «Право». Основна мета рекомендацій – надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти у підготовці та вивченні дисципліни на аудиторних заняттях та у процесі самостійній роботі.

ЗМІСТ

№	Назва рубрики	Сторінка
1	Вступ	4
2	Опис навчальної дисципліни	5
3	Структура навчальної дисципліни	6
4	Зміст лекцій та плани практичних занять, завдання для самостійної роботи здобувачів	7
5	Питання для підсумкового контролю	26
6	Рекомендована література	29
7	Методи навчання	32
8	Форми контролю і методи оцінювання	32
9	Розподіл балів, які отримують здобувачі	34

ВСТУП

Метою навчальної дисципліни - є поглиблене засвоєння здобувачами сучасних теоретичних, законодавчих і практичних проблем, пов'язаних з застосуванням чинного кримінального процесуального законодавства та базових теоретичних й методологічних знань і умінь щодо організації проведення слідчих (розшукових) дій на досудовому розслідуванні та під час розслідування правопорушень певних категорій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Актуальні проблеми кримінального процесуального права та криміналістики» є:

- формування у здобувачів теоретичних знань, методичних вмінь та практичних навичок щодо застосування доктрини та норм чинного кримінального процесуального законодавства України в процесі наукового дослідження та правозастосовної діяльності;
- набуття знань про загальні положення кримінального процесуального права та криміналістики;
- поглиблене вивчення законодавчих і теоретичних проблем сучасного кримінального процесу України та криміналістики;
- опанування практичних вмінь та навичок щодо застосування тактичних прийомів проведення слідчих дій та застосування криміналістичної техніки, а також методики розслідування окремих видів злочинів.

Предмет навчальної дисципліни – актуальні питання окремих інститутів кримінального процесуального права та криміналістики.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної юридичної діяльності та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність до пошуку, обробки, систематизації і аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність приймати обґрунтовані рішення, планувати, організовувати і здійснювати освітню та наукову діяльність з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до співпраці у освітньо-науковій сфері та до взаємодії на міждисциплінарному рівні з представниками інших професійних галузей.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 5. Здатність враховувати політичні, соціальні, економічні, історичні, особистісні психологічні і інші чинники при створенні, тлумаченні та застосуванні норм права.

ФК 6. Здатність виявляти недоліки національного правового регулювання та пропонувати науково-обґрунтовані і підтверджені практичним досвідом країн світу шляхи їх усунення.

ФК 7. Здатність проводити фахову експертизу наукових проектів, правових рішень, норм чинного та перспективного законодавства.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН)

ПРН 2. Використовувати методи збору, обробки, систематизації та узагальнення інформації про стан і розвиток соціальних процесів та явищ для обґрунтування наукових висновків та рекомендацій.

ПРН 3. Приймати обґрунтовані самостійні рішення, планувати, організовувати і здійснювати освітню та наукову діяльність з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.

ПРН 6. Співпрацювати в освітньо-науковій сфері на національному і міжнародному рівні та взаємодіяти на міждисциплінарному рівні з представниками інших професійних галузей.

ПРН 12. Використовувати та враховувати при створенні, тлумаченні і застосуванні норм права політичні, соціальні, економічні, історичні, особистісні психологічні та інші чинники.

ПРН 13. Виявляти прогалини, суперечності та інші недоліки норм національного права та формулювати власні науково-обґрунтовані пропозиції щодо їх усунення.

ПРН 14. Здійснювати фахову експертизу наукових проектів, правових рішень, норм чинного та перспективного національного законодавства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати: основні положення теорії кримінального процесуального права, чинне кримінальне процесуальне законодавство, основні інститути права та законодавства і їх взаємодія з суміжними галузями; основні питання використання криміналістичної техніки, основні положення криміналістичної тактики, а також загальної теорії криміналістичної методики та особливості розслідування окремих видів злочинів; сучасні концепції кримінального процесуального права та криміналістики; сучасні напрямки розвитку науки кримінального процесуального права та криміналістики.

вміти: аналізувати сучасний стан кримінального процесуального законодавства і криміналістики та практику їх застосування; вільно орієнтуватися у напрямках сучасної доктрини кримінального процесуального права та криміналістики; правильно тлумачити кримінальний процесуальний закон з урахуванням волі законодавця, судової практики та результатів наукових досліджень; правильно визначати об'єкт і предмет наукового дослідження з урахуванням поставленої мети; застосовувати юридичну термінологію відповідно до її змісту.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність,	Характеристика навчальної дисципліни
-------------------------	------------------------------	--------------------------------------

	спеціалізація, рівень вищої освіти	очна (денна, вечірня)
Загальна кількість: кредитів – 3 змістових модулів – 2 годин – 90	Галузь знань 08 “Право”	Дисципліна вільного вибору
	Спеціальність 081 “Право”	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	2
		Лекції
		12 год.
		Практичні, семінарські
		10 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		68 год.
		Індивідуальні завдання: не передбачено
		Форма підсумкового контролю: залік

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин				
	Очна (денна, вечірня)				
	Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми кримінального процесуального права					
Тема 1. Кримінальне процесуальне право та кримінальне процесуальне законодавство на сучасному етапі державотворення	7	1	1	-	5
Тема 2. Проблемні питання реалізації загальних засад кримінального провадження та удосконалення правового положення учасників кримінального провадження	7	1	1	-	5
Тема 3. Актуальні питання застосування заходів забезпечення кримінального провадження	7	1	1	-	5
Тема 4. Проблемні питання доказів та доказування у кримінальному провадженні	6	1	-	-	5
Тема 5. Актуальні проблеми	7	1	1	-	5

досудового розслідування					
Тема 6. Актуальні проблеми судового провадження	6	1	-	-	5
Поточний контроль у формі фронтального опитування за змістовим модулем 1	5	-	1	-	4
Разом за змістовим модулем 1	45	6	5	-	34
Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми криміналістики					
Тема 7. Актуальна криміналістика в системі наукового знання та її природа	7	1	1	-	5
Тема 8. Завдання, принципи і закони розвитку криміналістики	6	1	-	-	5
Тема 9. Вчення про методи криміналістичної науки.	7	1	1	-	5
Тема 10. Актуальні проблеми криміналістичної систематики.	7	1	1	-	5
Тема 11. Актуальні проблеми характеристики та змісту приватної криміналістичної теорії.	7	1	1	-	5
Тема 12. Формування приватних криміналістичних методик як комплексів криміналістичних рекомендацій.	6	1	-	-	5
Поточний контроль у формі фронтального опитування за змістовим модулем 2	5	-	1	-	4
Разом за змістовим модулем 2	45	6	5	-	34
ІНДЗ *	-	-	-	-	-
РАЗОМ	90	12	10	-	68

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ ТА ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА (ТЕМИ 1 – 6).

ТЕМА 1. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ.

Лекція

Кримінальне процесуальне право України: поняття, предмет, метод, система та джерела. Поняття кримінального процесуального закону. Чинність кримінального процесуального закону в часі, просторі та за колом осіб. Кримінальна процесуальна норма: поняття, види та структура. Джерела

кримінального процесуального права та кримінального процесуального законодавства. Кримінальна процесуальна форма: поняття, зміст, значення. Диференціація форм. Основні напрями реформування кримінального процесуального законодавства.

Практичне заняття

1. Джерела кримінального процесуального права та кримінального процесуального законодавства.
2. Основні поняття кримінального процесуального права.
3. Кримінальна процесуальна форма: поняття, зміст, значення.
4. Диференціація форм.
5. Особливості кримінальних процесуальних санкцій.
6. Кримінальні процесуальні гарантії: проблеми визначення та змісту.
7. Загальність, єдність та обов'язковість кримінальної процесуальної форми.
8. Виникнення і основні етапи розвитку кримінального процесуального законодавства України.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996р. № 254/96. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. ст. 88.
3. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.
4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T161402?an=1690>
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=43306
6. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 2-3. Ст. 12.
7. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
8. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 6. Ст. 55.
9. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. Ст. 2051.
10. Бастрыкин А.И. Взаимодействие советского уголовно-процессуального и международного права. Л.: Изд-во Ленинград. гос.ун-т, 1986. 134 с.
11. Баулін О.В. Дія кримінально-процесуального закону як гарантія законності в кримінальному процесі. *Забезпечення законності в діяльності органів дізнання та досудового слідства: Матеріали I наук.-практ. конф., м.*

Луганськ 25 березня 2011 р.: редкол. : Л.В. Черечукіна, О.Г. Русанова. Луганськ: РВВ ЛДВС ім. Е. О. Дидоренка, 2011. С. 5-12.

12. Гевко В. Удосконалення процесуальної форми як основа реформування кримінального судочинства України. *Право України*. 2010. № 2. С. 150-158.

13. Капліна О.В. Правозастосовне тлумачення норм кримінально-процесуального права: монографія. Х.: Право, 2008. 296 с.

14. Карпов Н.С. Дія кримінально-процесуального закону України в часі. *Науковий вісник НАВС*. 2011. Вип. 2 (75). С. 8-19.

15. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевой, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц [та ін.]; за ред. В.Я.Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Х. : Право, 2013. 824 с.

16. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / В.Г. Гончаренко, В.Т. Нор, В.І. Бояров, С.В. Гончаренко і інш.; за заг. ред. В.Г. Гончаренко, В.Т. Нора, М.Є. Шумило. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.

17. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. У 2-х томах // За заг. ред. В.Я.Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. К., 2012. 1430 с.

18. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Х.: Право, 2016. 824 с.

19. Лобойко Л. М. Кримінальний процес: підручник. К.: Істина, 2014. 432 с.

20. Молдован В.В. Порівняльний аналіз норм колишнього та нового кримінального процесуального кодексу України / В.В. Молдован. К., 2012. 418 с.

21. Миколенко О.М. Кримінально-процесуальна санкція в системі заходів кримінально-процесуального примусу. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. Збірник наукових праць*. 2009. Т. 12 (ВИПУСК 25). Ч. 2. С. 102-107.

22. Миколенко О.М. Про деякі аспекти розмежування правопорушень. *Вісник Одеського інституту внутрішніх справ*. 2001. № 2. С. 54- 57.

23. Фоміна Т.Г. Дискусійні питання щодо визначення системи кримінально-процесуальних гарантій. *Право і безпека*. 2010. № 5. С. 185 – 188.

24. Шило О. До питання щодо диференціації кримінально-процесуальної форми. *Право України*. 2010. № 9. С. 180-186.

ТЕМА 2. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ ЗАСАД КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО ПОЛОЖЕННЯ УЧАСНИКІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Лекція

Поняття, значення та система засад кримінального провадження. Класифікація засад кримінального провадження. Загальна характеристика загально-правових засад кримінального провадження. Міжгалузеві (загально-

процесуальні) засади: поняття та види. Загальна характеристика галузевих (кримінальних процесуальних) засад. Удосконалення правового положення учасників кримінального провадження.

Практичне заняття

1. Поняття засад кримінального провадження, їх система та класифікація.

2. Загально-правові засади: поняття та види.

3. Міжгалузеві (загально-процесуальні) засади: поняття та види.

4. Галузеві (кримінальні процесуальні) засади: поняття та види.

5. Удосконалення правового положення учасників кримінального провадження.

6. Розмежування понять: процесуальне керівництво, представництво, нагляд та контроль.

7. Співвідношення судового контролю та прокурорського нагляду на досудовому розслідуванні.

8. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень як засада кримінального провадження.

9. Публічність як кримінальна процесуальна засада.

10. Проблеми реалізації змагальності та диспозитивності як кримінальної процесуальної засади.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996р. № 254/96. *Відом. Верхов. Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.

3. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. Ст. 270.

4. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959р. та додатковий протокол 1978р. до Конвенції. *Відом. Верх. Ради України*. 1998. № 23. Ст. 130.

5. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 46. Ст. 417. *Верх. Ради України*. 1994. № 11. Ст. 51.

6. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T161402?an=1690>

7. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 11. Ст. 75.

8. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.

9. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. Ст. 2051.

10. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.
11. Безпалько Л.І. Система принципів кримінального процесу та проблема їх класифікації: монографія. Х. : ФІНН, 2011. 215 с.
12. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Х. : Право, 2013. 824 с.
13. Назаров В.В. Кримінальний процес України: навчальний посібник. К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2013. 488 с.
14. Літвінова І.Ф. Забезпечення недоторканності житла чи іншого володіння особи в кримінальному процесі: монографія. К.: О. С. Ліпкан, 2012. 230 с.
15. Маркуш М. А. Принцип змагальності у кримінальному процесі України: монографія. Х.: Бібліотека юриста, 2007. 208 с.
16. Навроцька В.В. Засада диспозитивності та її реалізація у кримінальному процесі України. Л.: ДУВС. Львів, 2010. 439 с.
17. Грошевий Ю.М. Роль суду в змагальному кримінальному процесі судочинства. *Вибрані праці*. Х.: Право, 2011. С. 430-439.
18. Удалова Л.Д. Суд як суб'єкт кримінально-процесуального доказування: монографія / Л.Д. Удалова, В.Я. Корсун. К.: Скіф, 2012. 166 с.

ТЕМА 3. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.

Лекція

Поняття та ознаки заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження. Поняття та система запобіжних заходів, як різновиду заходів забезпечення кримінального провадження. Загальна характеристика інших заходів забезпечення кримінального провадження. Процесуальний порядок застосування, зміни та скасування запобіжних заходів. Застосування запобіжних заходів щодо неповнолітніх.

Практичне заняття:

1. Поняття та ознаки заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Поняття та система запобіжних заходів, як різновиду заходів забезпечення кримінального провадження.
3. Загальна характеристика інших заходів забезпечення кримінального провадження.
4. Процесуальний порядок застосування, зміни та скасування запобіжних заходів.
5. Мета та підстави застосування запобіжних заходів.
6. Загальна характеристика запобіжних заходів: особисте зобов'язання, особиста порука, домашній арешт, застава, тримання під вартою.
7. Поняття та види затримання. Строки затримання.
8. Застосування запобіжних заходів щодо неповнолітніх.

9. Заходи забезпечення кримінального провадження та заходи кримінального процесуального примусу: проблеми співвідношення понять.

10. Суб'єкти уповноважені застосовувати запобіжні заходи та відповідальність за незаконне їх застосування.

11. Ефективність та недоліки діючої системи запобіжних заходів.

12. Ефективність застосування електронних засобів контролю.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996р. № 254/96. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.

3. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 6. Ст. 35.

4. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 360.

5. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 11. Ст. 75.

6. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 4 квітня 2013 року № 511–550/0/4–13 URL: http://sc.gov.ua/ua/2013_rik.html. – Назва з екрану.

7. Верховгляд-Герасименко О.В. Забезпечення майнових прав особи при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу: монографія. Х.: Юрайт, 2012. 216 с.

8. Вільгушинський М.Й. До питання застосування домашнього арешту як запобіжного заходу відповідно до Кримінального процесуального кодексу України. *Адвокат*. 2012. № 11. С. 9 – 13.

9. Гаюр І.Й. Накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого : автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.09). НАВС. Київ, 2011. 20 с.

10. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Загальна частина) / В.В. Рожнова, Д.О. Савицький, Я.Ю. Конюшенко та ін. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. 280 с.

11. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Х.: Право, 2013. 824 с.

12. Назаров В.В. Кримінальний процес України: навчальний посібник К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2013. 488 с.

13. Левендаренко О. Передання неповнолітнього підозрюваного й обвинуваченого під нагляд у системі запобіжних заходів. *Підприємництво, господарство і право*. 2013. № 1. С. 126 – 130.

14. Миколенко О.М. Кримінальний процесуальний примус у положеннях нового Кримінального процесуального кодексу України. *Правова держава*. 2013 . № 16. С. 204-208.

15. Миколенко О.М. Критерії класифікації заходів забезпечення кримінального провадження та їх співвідношення з заходами кримінального процесуального примусу. *Правова держава*. 2014. № 17. С. 81-85.

16. Попелюшко В. О. Запобіжні заходи в новому КПК України: поняття, мета, підстави, порядок та суб'єкти застосування. *Адвокат*. 2012. № 9. С. 4-6.

17. Смоков С.М., Горелкіна К.Г. Гарантії застосування заходів процесуального примусу у кримінальному судочинстві України. Одеса: Астропринт, 2012. 148 с.

ТЕМА 4. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОКАЗІВ ТА ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.

Лекція

Поняття, сутність і значення кримінального процесуального доказування. Загальні положення теорії доказів та доказового права. Елементи кримінального процесуального доказування. Предмет та межі доказування у кримінальному провадженні. Процес доказування. Способи збирання, перевірки і оцінки доказів та їх процесуальних джерел. Суб'єкти та обов'язок доказування у кримінальному процесі. Поняття доказів та їх класифікація, властивості доказів. Поняття та види процесуальних джерел доказів.

Практичне заняття

1. Поняття та елементи кримінального процесуального доказування.
2. Предмет та межі доказування у кримінальному провадженні.
3. Процес доказування. Способи збирання, перевірки і оцінки доказів та їх процесуальних джерел.

4. Суб'єкти та обов'язок доказування у кримінальному процесі.
5. Поняття доказів та їх класифікація, властивості доказів.
6. Джерела доказів: поняття та види.
7. Характеристика показань. Показання з чужих слів.
8. Характеристика речових доказів, строки і порядок їх зберігання.
9. Характеристика документів.

10. Вирішення питання про речові докази і документи.

11. Характеристика висновку експерта.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996р. № 254/96. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.
3. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст. 232.
4. Грошевий Ю.М., Стахівський С.М. Докази і доказування у кримінальному процесі : наук.-практ. посібн. 2-ге вид. К.: КНТ, 2007. 270 с.
5. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Х.: Право, 2013. 824 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.
7. Кримінальний процес України: навчальний посібник. К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2013. 488 с.
8. Стахівський С.М. Теорія і практика кримінально-правового доказування: монографія. К.: НАВСУ, 2005. 271 с.
9. Шумило М.Є. Непрямі докази в кримінальному процесі України: монографія. Х.: СПД ФО Брові О.В., 2012. 206 с.
10. Шумило М.Є. Поняття «докази» у Кримінальному процесуальному кодексі України: спроба критично переосмислити ідеології нормативної моделі. *Вісник Верховного Суду України*. 2013. № 2 (150). С. 40-48.
11. Верховгляд О. Особливості регулювання порядку вирішення питання про речові докази у кримінальному судочинстві. *Вісник Академії правових наук України*. 2009. Вип. 3 (58). С. 258 – 267.
12. Запотоцький А.П., Савицький Д.Ю. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві: монографія. К.: Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. 220 с.
13. Стахівський С.М. Показання свідка як джерело доказів у кримінальному процесі. К., 1996. 24 с.

ТЕМА 5. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Лекція

Поняття, завдання та загальні положення стадії досудового розслідування. Загальні положення досудового розслідування (початок досудового розслідування, строки досудового розслідування, повноваження слідчого, об'єднання і виділення матеріалів кримінального провадження, розгляд клопотань, недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування). Підслідність та її види в світі створення нових органів досудового розслідування. Поняття, ознаки, види та система слідчих (розшукових) дій. Поняття, види та основні риси негласних слідчих (розшукових) дій. Поняття, підстави та порядок зупинення та закінчення досудового розслідування.

Практичне заняття

1. Загальні положення досудового розслідування (початок досудового розслідування, строки досудового розслідування, повноваження слідчого,

об'єднання і виділення матеріалів кримінального провадження, розгляд клопотань, недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування).

2. Поняття, ознаки, види та система слідчих (розшукових) дій. Підстави та вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.

3. Поняття, види та основні риси негласних слідчих (розшукових) дій. Підстави та процесуальний порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

4. Поняття, підстави та значення повідомлення особи про підозру.

5. Поняття, підстави та порядок зупинення досудового розслідування.

6. Форми закінчення досудового розслідування.

7. Класифікаційні групи слідчих (розшукових) дій за різними критеріями.

8. Класифікаційні групи негласних слідчих (розшукових) дій за різними критеріями.

9. Підстави та процесуальний порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій, не пов'язаних з втручанням у приватне спілкування.

10. Підстави зупинення досудового розслідування та його відновлення.

11. Форми закінчення досудового розслідування та їх значення.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України від 28.06.96 р. (із змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст.141.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За заг. ред. професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.

4. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Особлива частина) / О. Ю. Хабло, О. С. Степанов, М. П. Климчук та ін. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. 200 с.

5. Лобойко Л.М., Банчук О.А. Кримінальний процес: навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. 280 с.

6. Лупинская П.А. Производство экспертизы в уголовном процессе. М.: Юрид. лит., 1982. 129 с.

7. Ляш А.О. Кримінальний процес (Особлива частина): навчальний посібник для дистанційного навчання. К.: Університет "Україна", 2006. 470 с.

8. Молдован А.В., С.М. Мельник Кримінальний процес України: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 368 с.

9. Негласні слідчі (розшукові) дії та особливості їх проведення оперативними підрозділами органів внутрішніх справ : навчально-практичний посібник / Б.І. Бараненко, О.В. Бочковий, К.А. Гусєва та ін.; за редакцією А.В. Іщенка, Б.І. Бараненка МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2014. 416 с.

10. Пашинін О.І. Актуальні проблеми досудового провадження у кримінальному процесі України: монографія. Х.: Кроссрод, 2009. 164 с.
11. Письменний Д.П., Федченко В.М. Розслідування злочинів слідчою та слідчо-оперативною групою: правові та організаційні засади: монографія. Дніпропетровськ, 2006. 204 с.
12. Становлення системи негласного розслідування у кримінально-процесуальному законодавстві України: матеріали круглого столу (Київ, 7 жовтня 2011 р.). К.: ФОП Ліпкан О.С., 2011. 168 с.
13. Статива І.І. Початковий етап досудового провадження в сучасному кримінальному процесі: український і західний контексти: монографія. Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2012. 248 с.
14. Татаров О.Ю. Досудове провадження в кримінальному процесі України: теоретико-правові та організаційні засади (за матеріалами МВС): монографія. Донецьк: ТОВ ВПП ПРОМІНЬ, 2012. 640 с.
15. Удалова Л.Д., Паризький І.В. Застосування компромісів при вирішенні конфліктів під час досудового розслідування: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Скіф», 2012. 184 с.
16. Удалова Л.Д. Кримінальний процес України. Особлива частина: підручник. К.: Кондор, 2005. 245 с.
17. Черненко А.П. Кримінально-процесуальна регламентація слідчих дій: монографія. Дніпропетровськ, 2005. 216 с.
18. Шейфер С. А. Следственные действия. Система и процессуальная форма. М., 1981. 234 с.

ТЕМА 6. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ.

Лекція

Підсудність: поняття та види. Поняття і значення стадії підготовчого провадження. Судовий розгляд, як центральна стадія кримінального процесу та її структурні етапи (частини). Загальні положення судового розгляду, як центральної стадії кримінального процесу. Поняття та види судових рішень. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції. Форми перегляду судових рішень, як реалізація прав учасників кримінального провадження. Межі перегляду судових рішень, загальні вимоги щодо перегляду судових рішень, правові наслідки такого перегляду.

Практичне заняття

1. Судовий розгляд, як центральна стадія кримінального процесу та її структурні етапи (частини).
2. Загальні положення судового розгляду, їх поняття, види та значення.
3. Форми перегляду судових рішень, як реалізація прав учасників кримінального провадження.
4. Межі перегляду судових рішень, загальні вимоги щодо перегляду судових рішень, правові наслідки такого перегляду.
5. Сутність і завдання провадження в суді апеляційної інстанції.
6. Сутність і завдання провадження в суді касаційної інстанції.

7. Загальні положення перегляду судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами.

8. Процесуальна роль головуєчого у судовому засіданні.

9. Проблеми проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження.

10. Обрання, скасування або зміна запобіжного заходу в суді.

11. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження та проведення слідчих (розшукових) дій під час судового провадження.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України від 28.06.96 р. (із змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст.141.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.

3. Перегляд судових рішень Верховним Судом України на підставі рішення Європейського суду з прав людини: Постанова Верховного Суду України від 6 червня 2011 р. *Право України*. 2011. № 10. С. 377-382.

4. Ярема А.Г. Неоднакове застосування закону судами як підстава звернення до Верховного Суду України / А.Г. Ярема, А.В. Лужанський. *Вісник Верховного суду України*. 2012. № 12 (148). С. 37.

5. Белкін М. Проблемні питання апеляційного та касаційного оскарження судових рішень. *Право України*. 2010. № 5. С. 154-160.

6. Бобечко Н.Р. Апеляційне та касаційне оскарження судових рішень у кримінальному судочинстві України: наук.-практ. посіб. / Н.Р. Бобечко; за ред. В.Т. Нора. К.: Прав. Єдність, 2010. 142 с.

7. Богословська Л.О. Апеляційне провадження: історія виникнення в Україні. *Судова реформа в Україні: Матеріали науково-практичної конференції*. Київ-Харків, 2002. С. 206- 209.

8. Грошевий Ю.М. Правові властивості вироку – акту правосуддя. Х.: Укр. юрид. акад., 1994. 48 с.

9. Захаров Д.О. Рішення апеляційного суду та їх правові властивост. *Судова реформа в Україні: Матеріали науково-практичної конференції*. Київ-Харків, 2002. С. 273-276.

10. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За заг. ред. професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.

11. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Особлива частина) / О.Ю. Хабло, О.С. Степанов, М.П. Климчук та ін.К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. 200 с.

12. Лобойко Л.М. Кримінальний процес: навчальний посібник / Л. М. Лобойко, О. А. Банчук. К.: Ваїте, 2014. 280 с.

13. Лобойко Л.М. Стадії кримінального процесу: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 176 с.

14. Мірошніков І.Ю Судове слідство в апеляційній інстанції: монографія. Х.: Право, 2007. 192 с.

15. Омеляненко Г. Поняття, суть і форми перегляду вироків, постанов і ухвал суду в кримінальних справах. *Право України*. 2003. № 10. С. 90 – 96.

16. Пожар В.Г. Прийняття кримінально-процесуальних рішень: навч.-метод. посіб. / В.Г. Пожар, І.В. Гловюк, М.М. Стоянов, В.К. Волошина. Одеса: Фенікс, 2011. 184 с.

17. Русанова І.О. Суд присяжних в Україні: проблеми становлення та розвитку: монографія. Х.: ІНЖЕК, 2005. 184 с.

18. Ткачук О.С. Перегляд судових рішень Верховним Судом України: проблемні питання правозастосування / О.С. Ткачук, Д.Д. Луспенник. *Право України*. 2011. № 10. С. 107-117.

19. Толочко А.Н. Судебный приговор и его мотивировка: учебное пособие. Толочко. К. : УМК ВО, 1991. 87 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (ТЕМИ 7 – 12) .

ТЕМА 7. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИКИ В СИСТЕМІ НАУКОВОГО ЗНАННЯ ТА ЇЇ ПРИРОДА.

Лекція

Поняття та сутність науково-технічного прогресу. Виявлення наслідків науково-технічного прогресу в криміналістиці. Вплив на криміналістику загальнонаукових процесів інтеграції наук. Науково-технічний прогрес і проблема класифікації наук. Розвиток наукових уявлень про природу криміналістики.

Практичне заняття

1. Виявлення наслідків науково-технічного прогресу в криміналістиці.
2. Поняття науково-технічного прогресу.
3. Загальнонаукові процеси інтеграції наук та їх вплив на криміналістику.
4. Проблема класифікації наук за умов науково-технічного прогресу.
5. Наукові уявлення про природу криміналістики.
6. Криміналістика та теорія оперативно-розшукової діяльності у світлі уявлень про науку криміналістику.
7. Криміналістика та філософські науки у світлі уявлень про науку криміналістику.
8. Криміналістика і наука про людину та її життєдіяльність.
9. Криміналістика і фундаментальні галузі природознавчих наук та техніки.
10. Зв'язок криміналістики та природознавчих і технічних наук.
11. Зв'язок криміналістики з іншими юридичними науками.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25-26. Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №9-10, 11-12, 13. Ст. 88.
4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №28. Ст. 232.
5. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 року №8 // Назва з екрану. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.
6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 8 січня 1998 року №53/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.
7. Базась М.Ф. Теоретико-методологічні засади судово-бухгалтерської експертизи: уавч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: МАУП, 2017. 488 с.
8. Біленчук П. Д. Судові експертизи. Київ, 2017. 248 с.
9. Когутич І. І. Криміналістика: курс лекцій. Київ: Атіка, 2018. 888 с.
10. Криміналістика: навч. посіб. / І.В. Гора, А.В. Іщенко, В.А. Колесник. Київ: Вид. Паливода А.В., 2017. 236 с.

ТЕМА 8. ЗАВДАННЯ, ПРИНЦИПИ ТА ЗАКОНИ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛІСТИКИ.

Лекція

Загальні та спеціальні завдання криміналістики. Конкретні принципи криміналістики. Принципи криміналістики. Закони розвитку криміналістики. Закон зв'язку між існуючими та виникаючими криміналістичними концепціями. Закон активного творчого пристосування для цілей судочинства досягнень різних наук. Обумовленість криміналістичних рекомендацій потребами практики боротьби зі злочинністю та вдосконалення цієї практики на основі криміналістичної науки.

Практичне заняття

1. Закон зв'язку між існуючими та виникаючими криміналістичними концепціями.
2. Закон активного творчого пристосування для цілей судочинства досягнень різних наук.
3. Обумовленість криміналістичних рекомендацій потребами практики боротьби зі злочинністю та вдосконалення цієї практики на основі криміналістичної науки.
4. Закон зв'язку між існуючими та виникаючими криміналістичними концепціями.
5. Закон активного творчого пристосування для цілей судочинства досягнень різних наук.

6. Обумовленість криміналістичних рекомендацій потребами практики боротьби зі злочинністю та вдосконалення цієї практики на основі криміналістичної науки.

7. Пришвидшення темпів розвитку криміналістичної науки в умовах науковотехнічного прогресу.

8. Поняття мови криміналістики. Тенденції розвитку мови криміналістики.

9. Поняття криміналістичних категорій.

10. Знакові системи в криміналістиці.

11. Вдосконалення практики боротьби зі злочинністю за допомогою криміналістичних рекомендацій.

12. Можливість пришвидшення темпів розвитку криміналістики засобами науково-технічного прогресу.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141.

2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25-26. Ст. 131.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №9-10, 11-12, 13. Ст. 88.

4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №28. Ст. 232.

5. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах [Електронний ресурс] : Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 року №8 // Назва з екрану. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.

6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 8 січня 1998 року №53/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.

7. Журавель В.А. Проблеми теорії та методології криміналістичного прогнозування. Харків., 2019. 220 с.

8. Любченко М.І. Юридична термінологія: поняття, особливості, види: монографія. Харків: Права людини, 2015. 277 с.

9. Шеремет А.П. Криміналістика: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Чернівці: Наші книги, 2018. 440 с.

10. Біленчук П.Д. Криміналістика в питаннях і відповідях: посібник. Київ: Вид. Паливода А.В., 2016. 178 с.

ТЕМА 9. ВЧЕННЯ ПРО МЕТОДИ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ НАУКИ.

Лекція

Поняття методів криміналістики. Класифікація методів криміналістики. Загальні методи криміналістики. Діалектичний метод – загальний метод

пізнання та криміналістичної науки. Спеціальні методи криміналістики. Застосування спеціальних методів криміналістики під час проведення експертиз.

Практичне заняття

1. Діалектичний метод – загальний метод пізнання та криміналістичної науки.
2. Загальні методи криміналістики.
3. Спеціальні методи криміналістики.
4. Застосування спеціальних методів криміналістики під час проведення експертиз.
5. Методи загального пізнання, що застосовуються у криміналістиці.
6. Галузеві методи, теорія яких розробляється галузевими науками.
7. Регіональні методи, конкретизовані галузеві методи.
8. Спектральний аналіз, анкетування, кореляційний аналіз та їх застосування у криміналістиці.
9. Методи формальної логіки та їх місце у системі методів криміналістики.
10. Метод ідентифікації та діагностики.
11. Застосування криміналістичних методів у роботі слідчого.
12. Спеціальні методи криміналістики, що застосовуються при проведенні балістичної експертизи.
13. Спеціальні методи криміналістики, що застосовуються при проведенні фоноскопичної експертизи.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25-26. Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №9-10, 11-12, 13. Ст. 88.
4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №28. Ст. 232.
5. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 року №8. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.
6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 8 січня 1998 року №53/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.
7. Артамонов И.И. Методологические проблемы современной криминалистики. Перспективы и направления развития: монография. М.: Изд-во Нац. ин-та бизнеса, 2008. 80 с.

8. Головин А.Ю. Криміналістика: природа, система, методологические основы / Головин А. Ю., Яблоков Н. П. М.: Норма, 2009. 288 с.
9. Жижина М.В. Предмет криміналістики: история развития и современные представления. *Эксперт-криминалист*. М: Юрист, 2011. № 2. С. 2-5.
10. Когутич І.І. Криміналістика: особливості методики розслідування окремих видів злочинів: тексти лекцій. Л: Тріада плюс, 2006. 456 с.
11. Біленчук П.Д. Криміналістика в питаннях і відповідях: посібник. Київ: Вид. Паливода А.В., 2016. 178 с.
12. Біленчук П.Д. Судові експертизи. Київ, 2017. 248 с.
13. Колодіна А.С. Принципи криміналістичної методики у діяльності з розслідування злочинів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеню канд. юрид. наук: 12.00.09. Одеса, 2016. 20 с.

ТЕМА 10. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ СИСТЕМАТИКИ.

Лекція

Поняття криміналістичної систематики та її значення. Розвиток вітчизняних та міжнародних наукових уявлень про систему криміналістики. Предмет криміналістики. Система криміналістики в світлі уявлень про її предмет. Приватні криміналістичні класифікації. Криміналістичні класифікації живих осіб та трупів. Криміналістичні класифікації предметів.

Практичне заняття

1. Поняття системи криміналістики та її значення.
 2. Приватні криміналістичні класифікації.
 3. Криміналістичні класифікації живих осіб та трупів.
 4. Криміналістичні класифікації предметів.
 5. Поняття системи криміналістики та їх значення.
 6. Розвиток вітчизняних та міжнародних наукових уявлень про предмет та систему криміналістики.
 7. Приватні криміналістичні класифікації.
 8. Криміналістичні класифікації властивостей та ознак.
 9. Криміналістичні класифікації дій та процесів.
 10. Логіко-криміналістичні класифікації.
- Захист рефератів: доповідь та презентація.
Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25-26. Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №9-10, 11-12, 13. Ст. 88.

4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №28. Ст. 232.
5. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 року №8. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.
6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 8 січня 1998 року №53/5 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.
7. Азаров Ю.И. Деятельность следователя органов внутренних дел по доказыванию обстоятельств, характеризующих личность обвиняемого: учеб. пособие. К., 1991. 250 с.
8. Белкин Р.С. Криминалистика: проблемы, тенденции, перспективы. М., 1988. 140 с.
9. Криміналістика: Підручник для студентів юрид. спец, вищих закладів освіти. Кол. авторів: Глібоко В. М., Дудніков А. Л., Журавель В. А. та ін. / За ред. В. Ю. Шепітька. К: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2001. 684 с.
10. Криміналістична ідентифікація засобів захисту рук: метод. рекомендації. ДНДЕКЦ МВС України; уклад. С.О. Бухонський. К., 2014. 71 с. (Експертна служба МВС України).
11. Криміналістичний вісник: наук.-практ. зб. / голов ред. В.В. Черней; ДНДЕКЦ МВС України, НАВС. К.: ПК “Типографія від “А” до “Я”, 2014. № 1(21). 232 с.
12. Сучасні проблеми криміналістики: матер. міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю з дня народження док. юр. наук, проф. В. П. Колмакова (27-28.09. 2013 р. м. Одеса) / МОН України, Нац. ун-т “Одеська юридична академія”. Одеса: Юрид. літ., 2013. 394 с.
13. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: зб. наук. праць. Вип. 13 / ред. кол.: М. Л. Цимбал, В.Ю.Шепітько, Л. М. Головченко та ін., Мін. юст. України. Харків.наук.-дослід. ін-т судових експертиз. Х.: “Право”, 2013. 587 с.
14. Когутич І.І. Криміналістика: курс лекцій. Київ: Атіка, 2018. 888 с.
15. Корж В.П. Расследование организованной преступной деятельности в сфере экономики. Руководство для следователей: метод.пособие. Харьков: Кроссруд, 2017. 304 с.

ТЕМА 11. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ЗМІСТУ ПРИВАТНОЇ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕОРІЇ.

Лекція

Поняття та характеристика приватної криміналістичної теорії. Факт і приватна криміналістична теорія. Окреме теоретичне побудування. Зміст приватної криміналістичної теорії. Предмет приватної криміналістичної теорії. Методи приватної теорії.

Практичне заняття

1. Поняття та характеристика приватної криміналістичної теорії.
2. Зміст приватної криміналістичної теорії.

3. Предмет приватної криміналістичної теорії.
 4. Методи приватної теорії. Завдання для самостійної роботи.
 5. Загальна характеристика системи приватних криміналістичних теорій.
 6. Тенденції розвитку системи приватних криміналістичних теорій.
 7. Адаптація системи приватних криміналістичних теорій.
 8. Формалізація системи приватних криміналістичних теорій.
 9. Тенденції поповнення системи приватних криміналістичних теорій.
 10. Модернізація системи приватних криміналістичних теорій.
- Захист рефератів: доповідь та презентація.
- Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25-26. Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №9-10, 11-12, 13. Ст. 88.
4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №28. Ст. 232.
5. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 року №8. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.
6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 8 січня 1998 року №53/5 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.
7. Криміналістика: учебник для вузов / Под ред. И.Ф. Герасимова, Л.Я. Драпкина. М.: Высш. школа, 1994. 350 с.
8. Криміналістика: учебник для вузов / Под ред. Н.П. Яблокова. М.: Изд-во БЕК, 1995. 240 с.
9. Колесниченко А.Н., Найдис Й. . Судебная фотография / А.Н. Колесниченко, Й.Д. Найдис. Х.: Вища школа, 1981. 180 с.
10. Коновалова В.Е. Правова психологія: навч. посібник. Х.: Основа, 1997. 170 с.
11. Коновалова В.Е., Шепитько В.Ю. Криміналістическая тактика: теории и тенденции: учеб. пособие. Х.: Гриф, 1997. 300 с.
12. Шеремет А.П. Криміналістика: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Чернівці: Наші книги, 2018. 440 с.
13. Біленчук П.Д. Криміналістика в питаннях і відповідях: посібник. Київ: Вид. Паливода А.В., 2016. 178 с.
14. Біленчук П. Д. Судові експертизи. Київ, 2017. 248 с.

ТЕМА 12. ФОРМУВАННЯ ПРИВАТНИХ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ МЕТОДИК ЯК КОМПЛЕКСІВ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Лекція

Поняття криміналістичної методики та її місце у системі криміналістики. Приватні криміналістичні методики як комплекси криміналістичних рекомендацій. Криміналістична характеристика злочинів. Криміналістична класифікація злочинів. Визначення предмету та спрямованості розслідування.

Практичне заняття

1. Поняття криміналістичної методики.
 2. Приватні криміналістичні методики та закономірності їх розробки.
 3. Криміналістична характеристика злочинів.
 4. Визначення предмету та спрямованості розслідування.
 5. Криміналістична характеристика злочинів: поняття та її елементи.
 6. Типові слідчі ситуації як елемент криміналістичної характеристики злочинів.
 7. Спосіб вчинення злочину з точки зору криміналістики.
 8. Типові матеріальні сліди злочинця та вірогідні місця їх знаходження.
 9. Обстановка злочину (місце, час та інші обставини).
 10. Спосіб приховування злочину як елемент криміналістичної характеристики злочинів.
 11. Криміналістична класифікація злочинів.
 12. Першочергові слідчі дії та оперативно-розшукові заходи при формуванні приватних криміналістичних методик.
 13. Подальші слідчі дії при формуванні та розробці приватних криміналістичних методик.
- Захист рефератів: доповідь та презентація.
Дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обмін думками.

Нормативні матеріали, спеціальна література та судова практика:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25-26. Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №9-10, 11-12, 13. Ст. 88.
4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №28. Ст. 232.
5. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 року №8. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.
6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 8 січня 1998 року №53/5 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.
7. Бастрыкин А.И. Криминалистика. Техника, тактика и методика расследования преступлений. Научно-практическое пособие. СПб: Ореол, 2008. 480 с.

8. Біленчук П.Д. Криміналістика в питаннях і відповідях: посібник. К: Вид. Паливода А.В., 2010. 178 с.
9. Головин А.Ю. Криминалистика: природа, система, методологические основы / Головин А. Ю., Яблоков Н. П. М.: Норма, 2009. 288 с.
10. Гора І.В. Криміналістика: навч. посіб./ Гора І.В., Іщенко А.В., Колесник В.А. – 4-те вид., випр. та доп. К.: Вид. Паливода А.В., 2017. 236 с.
11. Егоров Н.Н. Криминалистика: учебник / Егоров Н.Н., Ищенко Е.П., Мерецкий Н.Е. Владивосток: Изд-во ТГЭУ, 2018. 256 с.
12. Железняк А.С. Криминалистика. Тактико-методические основы уголовного судопроизводства (досудебная стадия). Учебное пособие / Железняк А. С. М.: МГИУ, 2017. 126 с.
13. Ищенко Е.Л. Криминалистика: учебник / Е.Л. Ищенко, А.А. Топорков; под ред. Е.Л. Ищенко. изд. 2-е, испр. и доп. М.: Юридическая фирма “Контракт”, “Инфра-М”, 2015. 404 с.
14. Когутич І.І. Криміналістика: особливості методики розслідування окремих видів злочинів: тексти лекцій. Л: Тріада плюс, 2016. 456 с.
15. Руководство по расследованию преступлений. Научно-практическое пособие / Аверьянова Т. В., Баев О. Я., Григорьев В. Н, Гриненко А. В. и др.; отв. ред.: Гриненко А. В. 2-е изд., пересмотр. и доп. М.: Норма, 2018. 768 с.
16. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі): підручник Салтевський М. В. К.: Кондор, 2008 594 с.
17. Шеремет А.П. Криміналістика: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Чернівці: Наші книги, 2018. 440 с.
18. Нарожна О.В. Проблемні питання використання спеціальних знань під час розслідування незаконного видобування корисних копалин. *Правова держава*. 2016. №22. С. 127-131.
19. Нарожна О.В. Проблеми зберігання речових доказів при розслідуванні злочинів проти об'єктів культурної спадщини (на прикладі слідства щодо картини Караваджо «Взяття під варту»). *Правова держава*. 2018. №30. С. 162-166.
20. Нарожна О.В. Планування незаконного проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної або культурної спадщини за етапами розслідування. *Правова держава*. 2020. №37. С. 154-158.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Кримінальне процесуальне право України: поняття, предмет, метод та система.
2. Спірні питання щодо поняття кримінального процесуального закону. Можливість застосування кримінального процесуального закону за аналогією.
3. Джерела кримінального процесуального права. Значення для кримінального процесу рішень Конституційного Суду України, роз'яснень Пленуму Верховного Суду України, наказів та інструкцій Генерального прокурора України, СБУ та НП України.
4. Засади кримінального провадження: поняття, система, класифікація та

значення.

5. Поняття та класифікація учасників кримінального провадження.

6. Відводи, самовідводи: поняття та значення. Конфлікт інтересів, як підстава для самовідводу.

7. Поняття та види заходів забезпечення кримінального провадження. Підстави їх застосування.

8. Процесуальні гарантії законності застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

9. Загальні положення про запобіжні заходи, мета і підстави їх застосування.

10. Порядок обрання, продовження, зміни та припинення запобіжного заходу. Обов'язки слідчого судді щодо захисту прав людини при обранні запобіжного заходу.

11. Проблемні питання застосування електронних засобів контролю.

12. Поняття та види затримання. Відмінність затриманням від доставленням до органу досудового розслідування.

13. Проблеми визначення кримінального процесуального доказування у юридичній літературі. Елементи кримінального процесуального доказування.

14. Поняття та види доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами.

15. Підстави та процедура визнання доказів недопустимими.

16. Поняття джерел доказів та їх види.

17. Підслідність та її види в світі дії новостворених органів досудового розслідування. Вирішення спорів про підслідність.

18. Поняття, ознаки, види та система слідчих (розшукових) дій.

19. Поняття, види та основні риси негласних слідчих (розшукових) дій.

20. Суб'єкти, уповноважені на проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

21. Проблеми захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій, та інформації, яка не використовується у кримінальному провадженні.

22. Деякі аспекти використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні.

23. Проблеми оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.

24. Строки та правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування.

25. Підсудність: поняття та види. Розрішення спорів про підсудність

26. Поняття і значення стадії підготовчого провадження. Автоматизована система документообігу суду.

27. Судовий розгляд та його структурні етапи. Загальні положення судового розгляду.

28. Проблеми застосування судових дій у судовому засіданні.

29. Порядок ухвалення судових рішень, їх форма. Зміст та види ухвал. Зміст та види вироків. Процесуальне значення окремої думки судді.

30. Форми та межі перегляду судових рішень, як реалізація прав учасників кримінального провадження.

31. Виявлення наслідків науково-технічного прогресу в криміналістиці.

32. Вплив на криміналістику загальнонаукових процесів інтеграції наук.

33. Розвиток наукових уявлень про природу криміналістики.

34. Криміналістика та теорія оперативно-розшукової діяльності у світлі уявлень про науку криміналістику.

35. Криміналістика та філософські науки у світлі уявлень про науку криміналістику.

36. Криміналістика і наука про людину та її життєдіяльність.

37. Криміналістика і фундаментальні галузі природознавчих наук та техніки.

38. Зв'язок криміналістики та природознавчих і технічних наук, з іншими юридичними науками.

39. Загальні та спеціальні завдання криміналістики.

40. Конкретні принципи криміналістики.

41. Закон зв'язку між існуючими та виникаючими криміналістичними концепціями.

42. Закон активного творчого пристосування для цілей судочинства досягнень різних наук.

43. Обумовленість криміналістичних рекомендацій потребами практики боротьби зі злочинністю та вдосконалення цієї практики на основі криміналістичної науки.

44. Пришвидшення темпів розвитку криміналістичної науки в умовах науково-технічного прогресу.

45. Поняття мови криміналістики. Тенденції розвитку мови криміналістики.

46. Поняття криміналістичних категорій.

47. Знакові системи в криміналістиці.

48. Вдосконалення практики боротьби зі злочинністю за допомогою криміналістичних рекомендацій.

49. Можливість пришвидшення темпів розвитку криміналістики засобами науково-технічного прогресу.

50. Діалектичний метод – загальний метод пізнання та криміналістичної науки.

51. Застосування спеціальних методів криміналістики під час проведення експертиз.

52. Поняття криміналістичної систематики та її значення.

53. Розвиток вітчизняних та міжнародних наукових уявлень про систему криміналістики.

54. Приватні криміналістичні класифікації.

55. Криміналістичні класифікації властивостей та ознак.

56. Логіко-криміналістичні класифікації.

57. Поняття та характеристика приватної криміналістичної теорії.

58. Окреме теоретичне побудування, зміст приватної криміналістичної теорії.

59. Поняття криміналістичної методики та її місце у системі криміналістики.

60. Приватні криміналістичні методики як комплекси криміналістичних рекомендацій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі та нормативні документи:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996р. № 254/96. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959р. та додатковий протокол 1978р. до Конвенції. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23. Ст. 130.

3. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. Ст. 270.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.

5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=43306

6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.

7. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 6. Ст. 55.

8. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. Ст. 2051.

9. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

10. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.

11. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 6. Ст. 35.

12. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 360.

13. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 11. Ст. 75.

14. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.

15. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997 року №8 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>.

16. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст. 232.

17. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T161402?an=1690>

18. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 4 квітня 2013 року № 511–550/0/4–13 URL: http://sc.gov.ua/ua/2013_rik.html.

19. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: Затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 8 січня 1998 року №53/5 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.

Основна література:

1. Біленчук П.Д. Криміналістика в питаннях і відповідях: посібник. К: Вид. Паливода А.В., 2018. 178 с.

2. Гора І.В. Криміналістика: навч. посіб. / Гора І. В., Іщенко А. В., Колесник В. А. 4-те вид., випр. та доп. К.: Вид. Паливода А.В., 2017. 236 с.

3. Довідник поліцейського / С. Чернявський, К. Левченко. Харків: Фоліо, 2018. 348 с.

4. Дроздов О.М. Джерела кримінально-процесуального права України: монографія. Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2018. 208 с.

5. Зразки основних кримінально-процесуальних документів досудового провадження: Практ. посібник / В.В. Рожнова, Ю.І. Азаров, В.Г. Фатхутдінов; За заг. ред. В.Г. Фатхутдінова. 2-ге вид., допов. та перероб. К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2018. 188 с.

6. Карпов Н.С. Криміналістичні засади вивчення злочинної діяльності: монографія. К.: КНУВС, 2017. 522 с.

7. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 2 / В.Ю. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

8. Криміналістика: підручник для студентів юрид. спец, вищих закладів освіти. – Кол. авторів: Глібко В.М., Дудніков А.Л., Журавель В.А. та ін. / За ред. В. Ю. Шепітька. К: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2019. 684 с.

9. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 1 / В.Ю. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

10. Кримінальний процес України: навч. посіб. / А.В. Молдаван, С.М. Мельник К.: Центр учбової літератури, 2017. 368 с.

11. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Х.: Право, 2016. 824 с.

12. Молдаван А.В., Кацавець Р.С. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи. К.: Алерта, 2018. 352 с.

13. Настільна книга слідчого Національної поліції України: практичний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 480 с.

14. Удовенко Ж. В. Криміналістика: конспект лекції / за заг. ред. Галана В.І. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 320 с.

Додаткова література:

1. Mykolenko Olena M. General trends in the implementation of mediation in criminal proceedings of Ukraine. *European Reforms Bulletin*. Scientific peer-reviewed journal. Centre for European Reforms Studies a.s.b.l. (Grand Duchy of Luxembourg). 2018. № 3. P. 28-31

2. Удалова Л.Д. Застосування компромісів при вирішенні конфліктів під час досудового розслідування: навчальний посібник / Л.Д. Удалова, І.В. Паризький. К.: Видавничий дім «Скіф», 2012. 184 с.

3. Негласні слідчі (розшукові) дії та особливості їх проведення оперативними підрозділами органів внутрішніх справ: навчально-практичний посібник / Б.І. Бараненко, О.В. Бочковий, К.А. Гусєва та ін.; за редакцією А.В. Іщенка, Б.І. Бараненка МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2014. 416 с.

4. Нарожна О. В. Проблемні питання використання спеціальних знань під час розслідування незаконного видобування корисних копалин. *Правова держава*. 2016. №22. С. 127-131.

5. Нарожна О. В. Планування незаконного проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної або культурної спадщини за етапами розслідування. *Правова держава*. 2020. №37. С. 154-158.

6. Миколенко О.М. Медіатор і його правовий статус у кримінальному процесі України. *Держава та регіони*. Серія: Право, 2020. № 1 (67). С. 81-85.

7. Миколенко О.М., Неледва Н.В. Тенденції розвитку національного законодавства про медіацію та медіатора у кримінальному провадженні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Випуск 4 (29). Том 1. С. 193-197.

8. Когутич І.І. Криміналістика: особливості методики розслідування окремих видів злочинів: тексти лекцій / Когутич І. І. Л: Тріада плюс, 2016. 456 с.

9. Комарницька О., Дем'янчук І. Арешт на тимчасово вилучене майно під час досудового розслідування через повноваження прокурора. *Вісник прокуратури*. 2016. № 1. С. 65-77.

Інформаційні ресурси

Відомості Верховної Ради України.

Голос України.

Офіційний вісник України.

Урядовий кур'єр.

<http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.

<http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

<http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

<http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.

<http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в Україні

<http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду України.

<http://www.sc.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.

<http://www.sbu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.

<http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.

<http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.

<http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.

<http://www.police.ua> – Форум працівників МВС України.

<http://www.vkka.gov.ua> – офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури.

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

<http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.

<http://www.pravoznaves.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець».

<http://www.icpo.centrmia.gov.ua> – сайт Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій, підготовка та захист рефератів;
- наочні методи: мультимедійна презентація;
- практичні методи: виконання ситуаційних вправ / обговорення проблемних ситуацій, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування, бесіда, захист рефератів, доповідь, оцінювання доповідей;
- письмовий контроль: оцінювання якості виконання самостійної роботи за темами, виконання вправ;

Періодичний контроль:

- тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовими

модулями (тестування).

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за різними видами роботи

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
- Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 2
- Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	від 0 до 4
Періодичний контроль:	
- Контрольна робота у формі тестування	Від 0 до 14

Вид роботи	Бали	Критерії оцінювання
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0 балів	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
	1 бал	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел; показує невміння публічно представляти матеріал.
	2 бали	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	0 балів	Не зараховуються реферати (довіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1 бал	Доповідь та презентація виконані самостійно, проте не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовий матеріал представлений схематично, у висновку сформульовані загальні висновки (або вони взагалі відсутні), тема не розкрита, робота не відповідає вимогам.
	2 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, але усно здобувач пояснює матеріал впевнено і за допомогою викладача виправляється, змістовий матеріал представлений добре, у висновку сформульовані загальні висновки, тема загалом розкрита із незначними прогалинами, інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
	3 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення

		відповідає вимогам, опрацьована актуальність теми із зазначенням не вирішених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, змістовий матеріал представлений добре, у висновку сформульовані самостійні висновки, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
	4 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, актуальність теми повністю розкрита із зазначенням не вирішених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза власного дослідження, метод відповідає тематиці та поставленій задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні судження, підкріплені фактичними доказами та розрахунками, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Контрольна робота за змістовими модулями у формі тестування	0 балів	Відповідь на запитання неправильна.
	1,4 бали	Відповідь на запитання правильна.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний контроль												Сума балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						100 балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	0-6 балів	
Контрольна робота за змістовим модулем 1: 14 балів						Контрольна робота за змістовим модулем 2: 14 балів						
Разом: 100 балів												

T1, T2 ... T5 – теми лекцій

Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з 10 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу відповідного змістового модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 1,4 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 - 100	A	зараховано
85 - 89	B	
75 - 84	C	

70 - 74	D	
60 - 69	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано	90 – 100 / A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вмє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Зараховано	85 – 89 / B	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
	75 – 84 /	Здобувач виявляє загалом	Здобувач за зразком

	C	високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано	70 – 74 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
	60 – 69 / E	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

Навчальне видання

Миколенко Олена Миколаївна

Нарожна Олена Володимирівна

Оригінал-макет розроблено в авторській редакції

**Кафедра кримінального права, кримінального процесу та криміналістики
Економіко-правовий факультет
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058**